

Dosarul nr. 3ra-1095/18

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (jud.A. Țihonschi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

DECIZIE

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Iurie Grecu, reprezentat de avocatul Mihaela Rotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primăriei satului Ciuciulea, Primarului satului Ciuciulea, intervenient accesoriu Aliona Lungu cu privire la încălcarea dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 03 mai 2018 și a deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 21 iulie 2017 Iurie Grecu a depus în instanța de judecată cerere, care ulterior a fost concretizată, împotriva Primăriei satului Ciuciulea, Primarului satului Ciuciulea solicitând recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație și încasarea de la pârâți a prejudiciului moral în mărime a câte 15000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 30 iunie 2017 a adresat Primăriei satului Ciuciulea cerere, prin care a solicitat să fie informat despre desfășurarea concursului la funcția de director al grădiniței nr. 1 din satul Ciuciulea, câți candidați au participat la concursul dat, numele lor de familie, copia diplomelor de studii, a CV-lui candidaților.

A precizat recurentul că răspunsurile recepționate sunt pur formale, iar după conținut și formă contravin legii. Mai mult ca atât, Primăria satului Ciuciulea - ca persoană juridică, Primarul satului Ciuciulea - ca autoritate publică locală, cu recredință, în detrimentul obligațiilor și sarcinilor ce le revin conform competenței, cât și în detrimentul valorilor drepturilor, libertăților, cât și intereselor sale ca persoană fizică i-au îngrădit dreptul său de acces la informație, prin ce i-au cauzat un prejudiciu moral considerabil.

Prin încheierea din 08 august 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni s-a atras în proces ca intervenient accesoriu Lungu Aliona. (f.d. 25)

Prin hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primăriei satului Ciuciulea, Primarului satului Ciuciulea, intervenient accesoriu Aliona Lungu cu privire la încălcarea dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea lui Grecu Iurie, reprezentat de avocatul Rotari Mihaela, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primăriei satului Ciuciulea, Primarului satului Ciuciulea, intervenient accesoriu Aliona Lungu cu privire la încălcarea dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Iurie Grecu; s-a menținut hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni.

La 19 iunie 2018, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 149), Iurie Grecu și avocatul Mihaela Rotari au declarat recurs împotriva încheierii din 03 mai 2018 și a deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel incorect a interpretat circumstanțele cauzei, a aplicat eronat normele de drept material, adoptând o soluție greșită.

La 19 iunie 2018 Iurie Grecu, reprezentat de avocatul Mihaela Rotari, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând prin decizie problema respectivă, cu ridicarea excepției de neconstituționalitate și cu trimiterea cauzei la Curtea Constituțională.

Din cuprinsul recursului se atestă că recurentul nu este de acord cu încheierea contestată și o consideră a fi neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece în cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate au fost indicate expres care sunt temeiurile și motivele înaintării unei astfel de cereri.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (4) Cod de procedură civilă, dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Colegiul menționează că în conformitate cu art. 429 alin. (2) Cod de procedură civilă, încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și când încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Materialele cauzei atestă că încheierea contestată a fost expediată participanților la proces la 07 iunie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.130).

Astfel, recursul declarat la 19 iunie 2018 conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 149), se consideră a fi în termen.

Colegiul menționează că până a expune poziția referitor la fondul cauzei, va examina recursul declarat împotriva încheierii din 03 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, pentru a elucida aspectele ce țin de interpretarea eronată a legii materiale în sensul ridicării excepției de neconstituționalitate.

Examinând recursul declarat de Iurie Grecu, reprezentat de avocatul Mihaela Rotari, împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, Colegiul îl va admite; va casa încheierea contestată și va pronunța o nouă decizie sub formă de încheiere prin care va admite cererea lui Iurie Grecu și a avocatului Mihaela Rotari privind sesizarea Curții Constituționale și va trimite cauza la Curtea Constituțională pentru examinarea sesizării, din următoarele considerente.

Conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul a constatat că instanța de apel respingând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și-a motivat soluția prin faptul că art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nu este aplicabil speței și respectiv lipsește una din condițiile necesare pentru a fi ridicată excepția de neconstituționalitate.

Colegiul remarcă că atât soluția instanței de apel referitor la cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate este una greșită, cât și motivarea acestei soluții – una eronată, din următoarele considerente.

Din materialele cauzei rezultă că prin cererea înaintată, Grecu Iurie și avocatul Rotari Mihaela au solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate ale art. 5 și art. 6 ale Legii privind accesul la informație și nu a art. 3 din legea menționată.

Astfel, se constată că instanța de apel a denaturat conținutul cererii înaintate și a adoptat o soluție străină litigiului.

Mai mult, în motivarea încheierii adoptate, Curtea de Apel a indicat că art. 3 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nu este aplicabil speței, însă, după examinarea apelului înaintat de Grecu Iurie, a adoptat decizia în motivarea căreia a invocat art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, menționează că cererea înaintată de Iurie Grecu și avocatul

Mihaela Rotari privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă, deoarece au fost întrunite condițiile indicate în hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 și la moment care se conțin în art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, conform cărora la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul consideră necesar de a amâna examinarea cauzei în ordine de recurs, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12¹ alin. (1), (3) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Astfel, în temeiul prevederilor normelor legale citate, Colegiul urmează să amîne examinarea cauzie în ordine de recurs pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. art. 12¹ Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Iurie Grecu, reprezentat de avocatul Mihaela Rotari.

Se casează încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primăriei satului Ciuciulea, Primarului satului Ciuciulea, intervenient accesoriu Aliona Lungu cu privire la încălcarea dreptului privind accesul la informație, repararea prejudiciului moral.

Se pronunță o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

- se admite cererea lui Iurie Grecu și a avocatului Mihaela Rotari privind sesizarea Curții Constituționale.
- se transmite Curții Constituționale cererea lui Iurie Grecu și a avocatului Mihaela Rotari privind controlul constituționalității a art. 5 alin. (5), lit. d) și

art. 6 alin. (1), lit. a), f) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011.

- se amână examinarea cauzei, în ordine de recurs, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Victor Burduh